

Mobiliteit

SAMENVATTING

274.436 auto's, 1,26 personenwagens per huishouden

- + 25.236 t.a.v. 2010

Hoog percentage inwoners met een fiets

Auto is dominant vervoersmiddel voor woon-werk/schoolverplaatsing

- Ca. 10% gebruikt vooral openbaar vervoer voor woon-werk/schoolverplaatsing
- 13% meer opstappende reizigers in Kempense stations t.a.v. 2010

Noord-Zuid Kempen zorgt voor extra verkeer, maar ook voor kortere reistijd en hogere verkeersleefbaarheid

Sterk belaste snelwegen met hoog aandeel vrachtvervoer

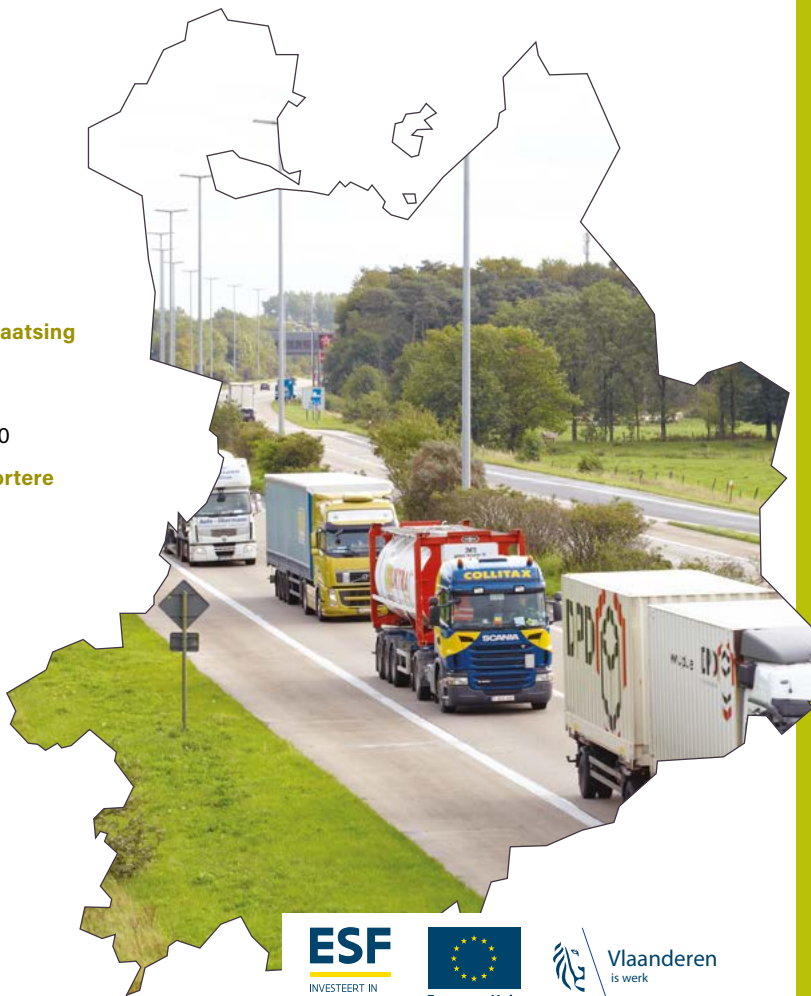
1.594 ongevallen met letsel, dalend

- 34,7% fietsongevallen

149.191 pendelaars

- 1 op 3 heeft tussen 15' en 30' verplaatsingstijd

2017 sterk jaar in vervoerd tonnage Albertkanaal

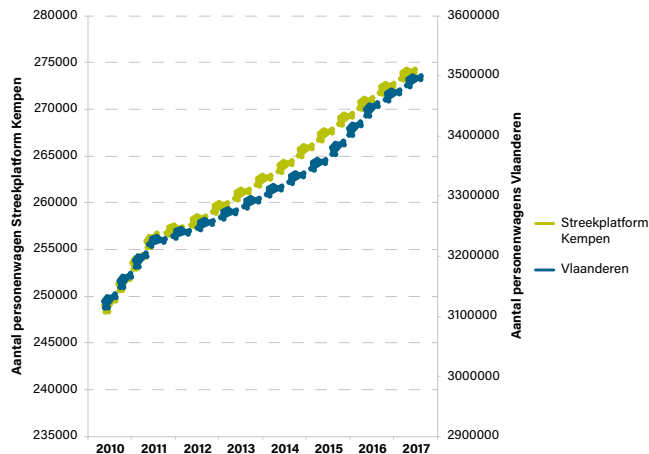
ESF
INVESTEERT IN
JOUW TOEKOMST

Europese Unie

 Vlaanderen
is werk

VERPLAATSINGSGEDRAG: KONING AUTO EN PRINS FIETS

Binnen het Streekplatform Kempen is er per huishouden gemiddeld 1,26 personenwagen in 2017. Hiermee vertegenwoordigt de regio het Vlaamse gemiddelde. Het aantal personenwagens neemt steeds toe. De laatste zeven jaar stijgt het aantal personenwagens in de Kempen lichtjes harder dan gemiddeld in Vlaanderen.

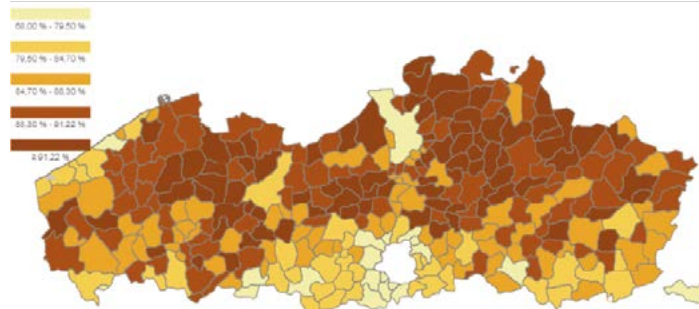
Figuur 1: Evolutie personenwagens (inclusief bedrijfswagen) Streekplatform Kempen (linkeras) en Vlaanderen (rechteras), 2010-2017 (bron: Stabel via provincies.incijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

We kunnen helaas geen harde cijfers geven van het aantal fietsen in de Kempen zoals we dat met personenwagens kunnen doen.

FIETSBEZIT

Wel geeft de Vlaamse gemeente- en stadsmonitor een inzicht in het aantal gezinnen dat zelf aangeeft dat ze een fiets hebben. Uit onderstaande figuur kunt u afleiden dat de Kempense gemeenten zeer sterk scoren op fietsbezit. De stad Turnhout heeft het laagste percentage, maar ook daar geeft 87% van de inwoners aan dat er een fiets is in het gezin. De mediaan voor het zelf aangegeven fietsbezit per gezin van de 29 Kempense gemeenten is 92%. Voor de auto is dat 96%.

Figuur 2: Aandeel van de inwoners dat aangeeft dat het gezin in het bezit is van minstens een fiets, 2017 (bron: Gemeentemonitor - Vlaamse overheid 2018)

VERPLAATSGEDRAG

Gebruiken de Kempenaren de fiets ook voor woon-werk/school verplaatsingen? De gemeentemonitor peilt naar het dominante vervoersmiddel voor de verplaatsing tussen de woonplaats en het werk/school of opleiding. Kijken we naar de mediaan van de 29 Kempense gemeenten, dan geeft 69% aan dat het dominant vervoersmiddel voor woon-werk/school verplaatsingen het particulier gemotoriseerd vervoer is, voor 10% is dat het openbaar vervoer, voor 18% de fiets en 3% zegt te voet te gaan.

70% is de mediaan van de Kempense gemeenten wanneer gepeild wordt of de inwoners ook zelf autobestuurder zijn bij de woon-werk/school verplaatsingen. 10% is de mediaan voor de Kempense inwoners per gemeente die aangeven autopassagier te zijn en 3% motorbestuurder. Hoewel voor 'slechts' 18% de fiets het dominante vervoersmiddel is, geeft toch 34% aan dat de fiets gebruikt wordt voor woon-werk/school verplaatsingen.

Volgens de bevraging van de gemeentemonitor geeft 50% van de Kempense inwoners¹ aan dat ze korte afstanden minstens wekelijks met de fiets afleggen, 44% doet wekelijks korte afstanden te voet. 27% geeft aan korte afstanden nooit of uitzonderlijk met de fiets te doen, 28% doet ze nooit of uitzonderlijk te voet.

Het autodelen blijkt in de Kempen nog maar een marginaal verschijnsel. 1% geeft aan lid te zijn van een auto-deelorganisatie. In de stad Geel gaat het om 3%, in Lille en Herentals 0%.

OPENBAAR VERVOER: BEPERKT BEMIND EN GEBRUIKT

Helaas kunnen we geen grondig beeld geven van het openbaar vervoer in de regio. Hiervoor ontbreken de statistieken. Wat we wel hebben bekomen zijn de reizigerstellingen van de NMBS die een zicht geven op de opstappende reizigers in de Kempense stations*. Deze cijfers leren ons dat er in 2017 t.a.v. 2010 13% meer opstappende reizigers zijn (+1.871)

Station Noorderkempem kent een enorme groei in opstappende reizigers, en zal naarmate de dienstverlening voor dit station verbeterd nog verder groeien. Ook de stations Olen, Mol, Heist-op-den-Berg, Tielen groeien sterk in de laatste jaren. De stations van Wolfstee, Balen en Geel zien het aantal opstappende reizigers dalen.

* Gezien het belang van de ontsluiting door het spoor voor de Noorderkempem is het station Noorderkempem (Brecht) meegenomen in dit overzicht.

Station	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	gemiddelde jaarlijkse groei 2010-2017	2017 versus 2010
Herentals	4.031	4.133	5.015	4.620	4.003	3.631	3.748	3.698	-0,68%	-8,26%
Mol	1.608	1.727	2.042	1.785	1.830	2.033	1.920	2.220	5,25%	38,06%
Heist-op-den-Berg	1.365	1.516	1.743	1.766	1.770	1.529	1.695	1.785	4,30%	30,77%
Geel	2.024	2.006	2.215	2.260	1.593	1.586	1.727	1.660	-1,91%	-17,98%
Turnhout	1.418	1.703	1.540	1.574	1.504	1.415	1.414	1.608	2,29%	13,40%
Noorderkempem	667	694	960	810	961	965	930	1.365	12,71%	104,65%
Tielen	572	610	668	691	672	713	774	739	3,85%	29,20%
Olen	393	436	527	513	470	517	482	609	7,19%	54,96%
Nijlen	576	578	625	674	647	625	647	606	0,87%	5,21%
Bouwel	455	371	410	524	476	459	462	479	1,64%	5,27%
Kessel	372	380	401	435	399	394	410	442	2,64%	18,82%
Balen	350	327	355	328	340	250	247	256	-3,70%	-26,86%
Booischoot	260	297	284	333	293	260	270	247	-0,12%	-5,00%
Melkouwen	206	233	236	264	236	217	228	208	0,56%	0,97%
Wolfstee	50	38	63	64	50	31	40	35	0%	-30,00%

Tabel 1: Evolutie opstappende reizigers in de Kempense NMBS-stations, 2010-2017 (bron: Reizigerstellingen NMBS – verwerking Streekplatform Kempen)

1 OP 10 GEBRUIKT HET OPENBAAR VERVOER ALS DOMINANT VERVOERSMIDDEL

Voor 10% van de Kempense inwoners is het openbaar vervoer het dominante vervoersmiddel voor woon-werk/school verplaatsingen. Met 15% is Herentals koploper. Dessel is de hekkensluiter met 4%.

14% geeft aan dat het openbaar vervoer gebruikt wordt voor verplaatsingen tussen woon-werk/school.

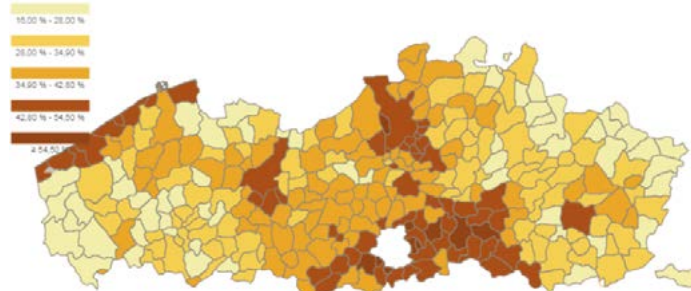
Figuur 3 geeft inzicht in het aantal inwoners dat aangeeft of er een abonnement op het openbaar vervoer is in het gezin. De regio Kempen behoort tot die regio's in Vlaanderen waar dit het minst voorkomt. Vooral in de oostelijke gemeenten van de regio zijn weinig abonnementen voor het openbaar vervoer. Ook de as Olen-Westerlo-Herselt behoort tot de laagste abonnementsbezitters, net als Hoogstraten, Merksplas, Baarle-Hertog. De gemeente Lille scoort het sterkst met 38%.

HOE DENKT DE KEMPENAAR OVER HET OPENBAAR VERVOER?

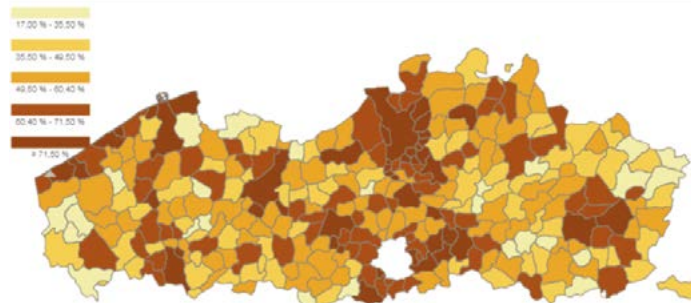
55% van de Kempenaren vindt dat er voldoende openbaar vervoer is in de buurt. 30% is het niet eens met die stelling. 16% geeft aan neutraal te zijn.

In de gemeenten Grobbendonk (69%), Turnhout (68%) en Vosselaar (64%) kunnen de inwoners zich het best vinden in de stelling dat er voldoende openbaar vervoer in de buurt is.

In Meerhout (55%), Hulshout (51%), Balen, Herenthout en Herselt (44%) is men het meest oneens met de stelling dat er voldoende openbaar vervoer in de buurt is.

Figuur 3: Aandeel van de inwoners dat aangeeft dat het gezin in het bezit is van minstens een abonnement openbaar vervoer, 2017 (bron: Gemeentemonitor - Vlaamse overheid 2018)

Figuur 4: Aandeel van de inwoners dat vindt dat er voldoende aanbod openbaar vervoer is in de buurt, 2017 (bron: Gemeentemonitor - Vlaamse overheid 2018)

NOORD-ZUIDVERBINDING KEMPEN: EXTRA VERKEER, MAAR VERKORTE REISTIJD, HOGERE VERKEERSLEEFBAARHEID

Het is vele jaren een belangrijk streekdossier geweest. Nu de Kempense Noord-Zuid verbinding (N19g) er eindelijk is, heeft het Vlaams Verkeerscentrum een effectenstudie* gemaakt. De periode 2011 wordt getoetst aan de periode 2016. Wat zijn de resultaten van de 7km lange weg tussen Kasterlee en Geel en de Geelse fly-over?

De studie toont op weekdagen een duidelijk aanzuigefect ten noor-

den (+18%) en ten zuiden (+25%) van de N19g. Op zaterdag is er een aanzuigefect ten zuiden, maar minder ten noorden. In de periode 2011-2016 wordt een algemene verkeerstoename van 3 à 5% vastgesteld, de verkeerstoenames rond de Noord-Zuid zijn evenwel sterker, waardoor kan geconcludeerd worden dat de Noord-Zuid Kempen weldegelijk een aanzuigefect heeft.

* Hoornaert, Mulders, 'Noord-Zuid verbinding Kempen, effecten verkeer 2011-2016', verkeerscentrum 2017 (<http://opendata.vlaanderen.be/dataset/noord-zuid-verbinding-kempen-effecten-verkeer-2011-2016>)

INTENSITEITEN (werkdag 6-22u)					INTENSITEITEN (zaterdag 6-22u)				
Locatie	Richting	2011	2016	Toe- / afname	Locatie	Richting	2011	2016	Toe- / afname
1. N19 Antwerpsesteenweg	Geel	14.806	18.530	+ 25%	1. N19 Antwerpsesteenweg	Geel	13.153	16.362	+ 24%
	E313	16.355	20.121	+ 23%		E313	15.013	17.296	+ 15%
	Totaal	31.161	38.651	+ 24%		Totaal	28.166	33.658	+ 19%
2. N19 Steenweg op Diest	Kasterlee	11.356	13.410	+ 18%	2. N19 Turnhoutsebaan	Kasterlee	9.058	9.441	+ 4%
	Turnhout	11.172	13.137	+ 18%		Turnhout	8.981	9.472	+ 5%
	Totaal	22.528	26.546	+ 18%		Totaal	18.039	18.913	+ 5%
6. N123 Lichtaartsebaan	Kasterlee	5.261	5.646	+ 7%	6. N123 Lichtaartsebaan	Kasterlee	4.932	4.983	+ 1%
	Lichtaart	5.193	5.570	+ 7%		Lichtaart	4.786	4.868	+ 2%
	Totaal	10.454	11.216	+ 7%		Totaal	9.718	9.850	+ 1%
7. N123 Retiesebaan	Kasterlee	1.750	1.673	- 4%	7. N123 Retiesebaan	Kasterlee	1.695	1.491	- 12%
	Retie	1.870	1.767	- 6%		Retie	1.757	1.607	- 9%
	Totaal	3.620	3.440	- 5%		Totaal	3.452	3.098	- 10%
8. N118 Retiebaan	Geel	5.038	4.423	- 12%	8. N118 Retiebaan	Geel	3.630	3.466	- 5%
	Retie	4.930	4.593	- 7%		Retie	3.532	3.432	- 3%
	Totaal	9.968	9.016	- 10%		Totaal	7.162	6.898	- 4%

Figuur 5: Verkeerstellingen 2011-2016 m.b.t. aanzuigefecten Noord-Zuid Kempen, links verkeerstellingen werkdag, rechts zaterdag (bron: verkeerscentrum 'Noord-Zuid verbinding Kempen, effecten verkeer 2011-2016' p 11-12)

De effectenstudie bekijkt niet enkel de verkeersintensiteit en het aanzuigefect, maar ook de impact op omliggende routes in de regio en de reistijd. Hierbij vindt u enkele conclusies:

“Op een gemiddelde werkdag is een grote toename zichtbaar in de hoeveelheid ritten tussen E34/Turnhout en de ring van Geel en vice versa. Ongeveer 2.000 voertuigen meer dan 2011 volgen deze routes. Dit is een toename van meer dan 100%. Ook tussen E34/Turnhout en E313 valt in beide richtingen een toename van bijna 2.000 voertuigen te constateren. Dit houdt in dat de hoeveelheid doorgaand verkeer tussen de noordzijde en de zuidzijde van het studiegebied met zo’n 200% is toegenomen. Op zaterdagen is deze toename iets minder groot. Daarnaast valt op dat op zaterdagen het aantal ritten tussen Ten Aard en de ring van Geel sterk is afgenomen (-973 voertuigen, -51%). Hetzelfde geldt in mindere mate voor de tegenrichting (-678 voertuigen, -41%)

[...] Op een gemiddelde werkdag is het totale aantal ritten van E313 naar E34/Turnhout met bijna 200% toegenomen. Verkeer met deze route rijdt in 2016 vooral via de nieuwe verbinding: 98% rijdt via de N19g. Hetzelfde geldt voor het verkeer in tegengestelde richting. Ritten tussen Kasterlee en Geel-Centrum worden relatief vaak via de N19 gemaakt (bijna 90%). Wanneer alle routes met de keuze tussen N19 en N19g worden samengenomen, blijkt dat 82% van deze ritten via de nieuwe verbinding worden gemaakt. Daaruit volgt dat 18% - ruim 4.000 ritten tijdens een werkdag - nog via de oude N19 gaat. Verkeer van en naar Kasterlee is feitelijk geen doorgaand verkeer door het studiegebied. Wanneer de routes van en naar Kasterlee buiten beschouwing worden gelaten, blijkt dat 90% van de ritten via de nieuwe verbinding worden gemaakt.”

Bron: Verkeerscentrum, Effectenstudie Noord-Zuid Kempen, p13 -14.

Gemiddeld werd de reistijd verkort met 1 tot 5 minuten.

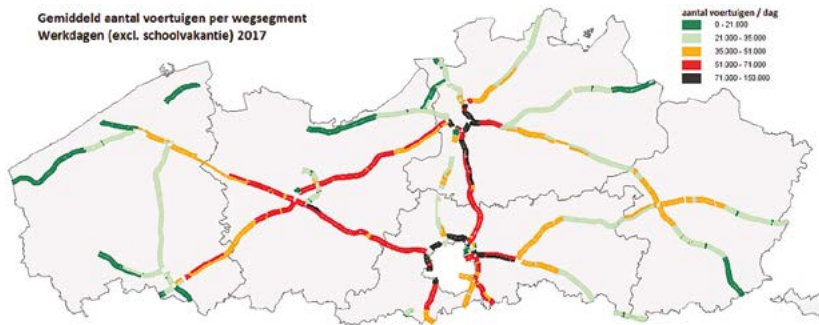
De Noord-Zuid verbinding heeft – ondanks aanzuigefect – een gunstig effect op de verkeersleefbaarheid van de N19 Dr. Van de Perrestraat en N19 Turnhoutseweg, met verkeersafnames van meer dan 50% tussen 2016 en 2011. Een kanttekening hierbij is wel dat er in 2016 op de N19 opmerkelijk sneller werd gereden dan voorheen.

SNELWEGEN: BELANGRIJKE RUGGENGRAAT VAN ONS WEGENNET MET TOENEMENDE FILEZWAARTE

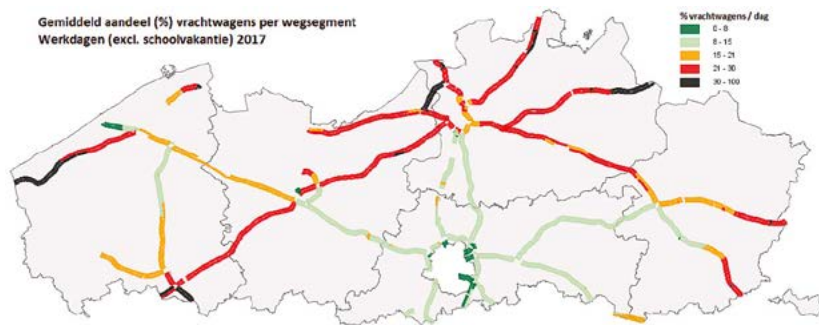
Drie snelwegen doorkruisen de regio Kempen. De E19 in Hoogstraten, de E34 Antwerpen-Eindhoven en de E313 Antwerpen-Lummen. Deze snelwegen zorgen mee voor de ontsluiting van onze regio. Maar ze dragen ook bij tot de mobiliteitsuitdagingen.

Bekijken we de snelwegen in de Kempen op werk/schooldagen voor 2017 dan zien we dat de E19 en E34 binnen onze regio gemiddeld een lager aantal voertuigen telt in vergelijking met de andere Vlaamse snelwegen. De E313 behoort tot het gemiddelde met ca. 35.000 tot 51.000 voertuigen per dag.

Figuur 6: Gemiddeld aantal voertuigen per wegsegment van de Vlaamse snelwegen, werkdagen 2017 (bron: Verkeersindicatoren snelwegen Vlaanderen 2017, Verkeerscentrum 2018 p21)

Figuur 7: Gemiddeld aandeel vrachtwagens t.a.v. het totale aantal voertuigen per wegsegment op de Vlaamse snelwegen, werkdagen 2017 (bron: Verkeersindicatoren snelwegen Vlaanderen 2017, Verkeerscentrum 2018 p39)

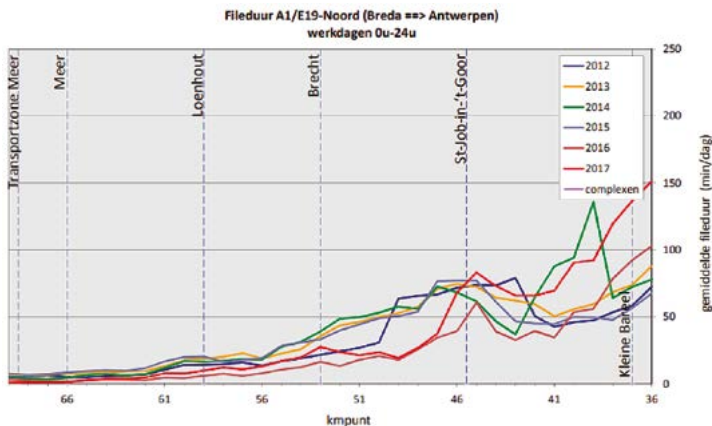
Kijken we naar de aard van de voertuigen op de Vlaamse snelwegen dat zien we dat de snelwegen in de regio Kempen een zeer groot aandeel vrachtvervoer hebben. Bijna alle wegsegmenten in de regio hebben tussen de 21% en 30% vrachtvervoer in 2017.

De grafieken over de fileduur geven weer waar de congestie op de snelweg zich bevindt. U vindt hierna voor de drie snelwegen van onze regio een grafiek over de fileduur in beide richtingen.

Kijken we naar de data voor de E19 in 2017 dan zien we dat in de richting van Antwerpen op Kempens grondgebied er minder fileduur was dan de voorgaande jaren. Op de E19 Breda-Antwerpen zien we een toename van de fileduur vanaf St-Job-in-'t-Goor. Dit is vooral te wijten aan een capaciteitstekort op het knooppunt Antwerpen-Noord. Het Verkeerscentrum meldt in zijn rapport over de verkeersindicatoren dat de filelengte op de E19 Breda-Antwerpen tijdens de ochtendspits t.a.v. 2012 met 11% is toegenomen in 2017.

In de andere richting (Antwerpen-Breda) zien we in 2017 een lichte toename van de fileduur voor 2017. Aan de Transportzone in Meer is de fileduur gemiddeld 20 minuten per dag.

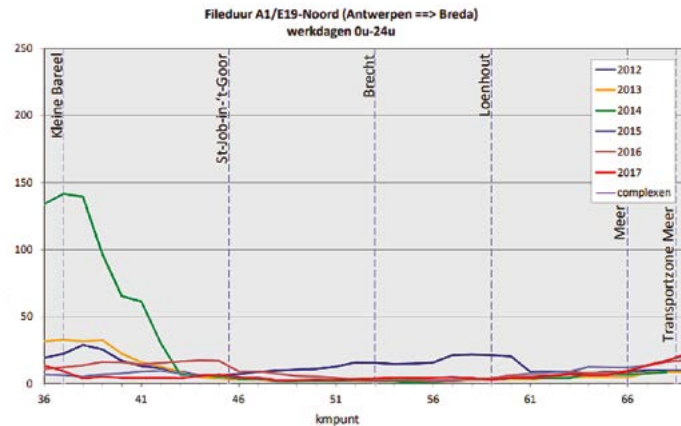

Figuur 8: Fileduur E19 Breda richting Antwerpen, werkdagen 2017 (bron: Verkeersindicatoren snelwegen Vlaanderen 2017, Verkeerscentrum 2018 p86)

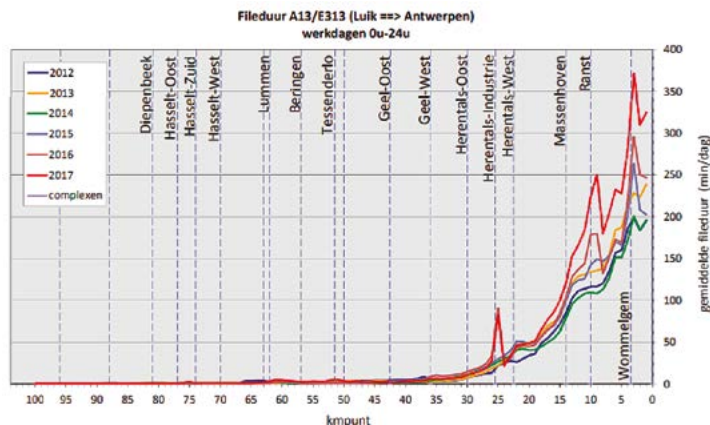
Van april 2016 tot september 2017 zorgden werken tussen Herentals-Industrie en Herentals-West voor bijkomende fileduur op de E313 richting Antwerpen. Dit verklaart de piek die u op figuur 10 kunt waarnemen. Structurele congestie door capaciteitstekort bij het samenvoegen van de E313 en de E34 in Ranst en Antwerpen-Oost zorgt voor een steeds hogere fileduur naarmate Antwerpen nadert.

Het Vlaams Verkeerscentrum berekende dat in 2017 t.a.v. 2012 de filezwaarte op de E313 richting Antwerpen 34% hoger lag voor de ochtendspits. Voor de avondspits gaat het om een toename van maar liefst 110%. Dit laatste wordt hopelijk in 2018 weer verminderd door het einde van de werken in Herentals.

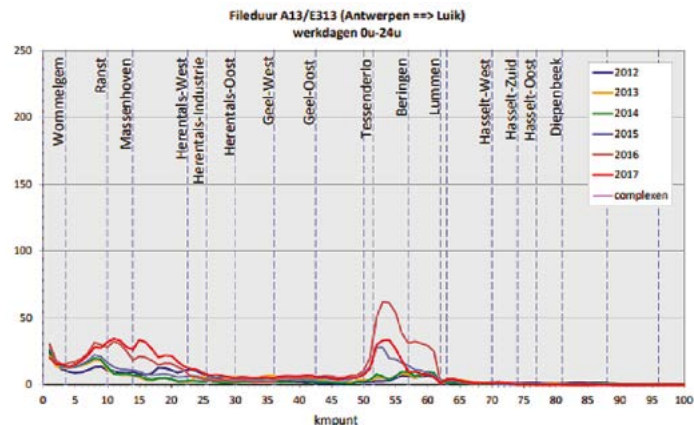
Figuur 9: Fileduur E19 Antwerpen richting Breda, werkdagen 2017 (bron: Verkeersindicatoren snelwegen Vlaanderen 2017, Verkeerscentrum 2018 p88)

Richting Luik wordt, in de avondspits, een oververzadiging ervaren tussen Ranst en Herentals wat leidt tot terugslaande filegolven van Massenhoven en Herentals. In deze richting hadden de wegenwerken in Herentals minder impact op de fileduur.

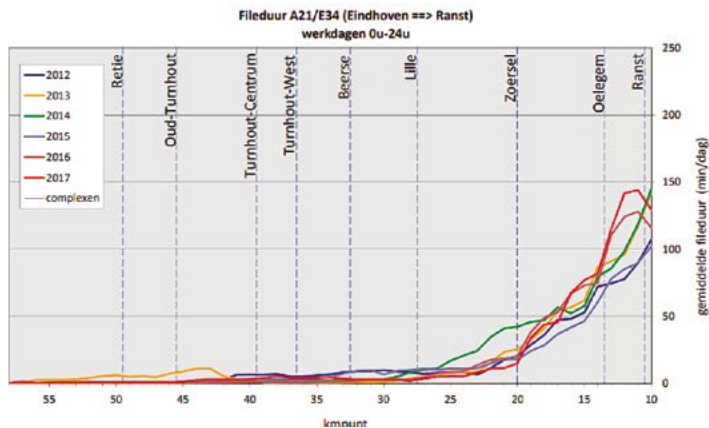
Figuur 10: Fileduur op de E313 Luik richting Antwerpen, werkdagen 2017 (bron: Verkeersindicatoren snelwegen Vlaanderen 2017, Verkeerscentrum 2018 p108)

Op de E34 richting Antwerpen zien we, net als bij de E313, ook een verhoogde fileduur naarmate Antwerpen nadert door een structurele congestie als gevolg van capaciteitstekort bij het samenvoegen van de E313 en de E34 in Ranst en Antwerpen-Oost. In 2017 waren er werken tussen Lille en Turnhout die evenwel tot weinig bijkomende files hebben geleid. De files op de E34 richting Antwerpen zijn voornamelijk ochtendfiles. To.v. 2012 ligt de filezwaarte van de ochtendspits 30% hoger in 2017.

Figuur 11: Fileduur op de E313 Antwerpen richting Luik, werkdagen 2017 (bron: Verkeersindicatoren snelwegen Vlaanderen 2017, Verkeerscentrum 2018 p110)

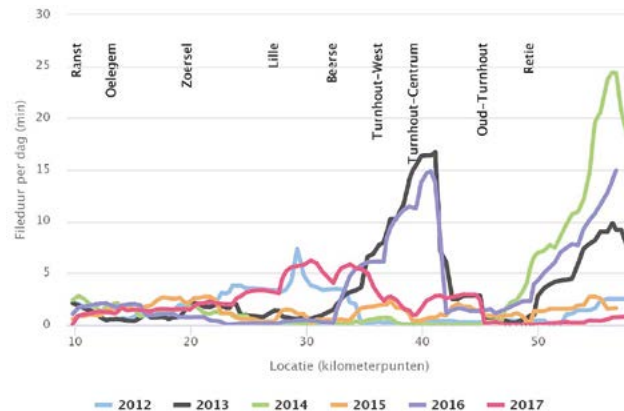
In de richting van Eindhoven is de fileduur beperkt. De figuur die u hierover in dit rapport kunt raadplegen heeft een andere look & feel dan de eerdere figuren omdat deze grafiek niet werd opgenomen in het rapport van het Verkeerscentrum. Daarin worden enkel de snelwegen opgenomen met de hoogste congestie. Aan de schaal kunt u reeds zien dat de fileduur op de E34 richting Eindhoven weinig voorstelt ten aanzien van de andere snelwegen in de regio.

Figuur 12: Fileduur op de E34 Eindhoven richting Ranst, werkdagen 2017 (bron: Verkeersindicatoren snelwegen Vlaanderen 2017, Verkeerscentrum 2018 p116)

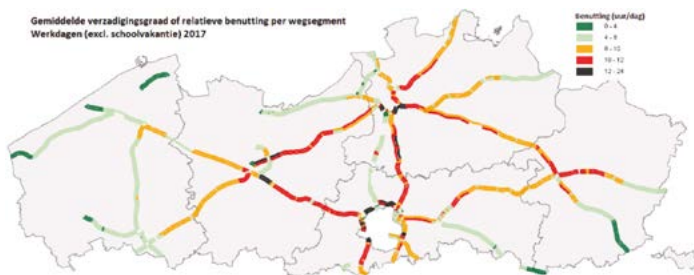
De verzadigingsgraad van een snelwegsegment wordt afgeleid uit het aantal personenwagenequivalenten* (pwe) per uur dat nodig is om de verkeersvolumes te verwerken. Voor de uurcapaciteit van een rijstrook wordt 2.200 pwe genomen. Een wegsegment wordt door het Verkeerscentrum als verzadigd beschouwd wanneer de verzadigingsgraad meer is dan 10u/dag. Uit onderstaande kaart kunt u afleiden dat, op een gemiddelde werk/schooldag in 2017, de

* Personenwagenequivalenten (PWE): 1 vrachtwagen = 2 PWE, 1 personenwagen = 1 PWE

Figuur 13: Fileduur op de E34 Ranst richting Eindhoven, werkdagen 2017 (bron: verkeersindicatoren.verkeerscentrum.be)

E313 tot Geel-West (richting Luik) verzadigd is. Gezien wij vooral de files naar Antwerpen ervaren lijkt dit contra intuïtief. Toch is over de hele dag genomen in 2017 de E313 Antwerpen-Luik verzadigder dan de E313 Luik-Antwerpen.

Kijken we naar ieder wegsegment in detail dan zien we dat bijna alle wegsegmenten op de E313 in de Kempen zowel richting Antwerpen als naar Luik flirten met een verzadiging van boven de 10u per dag.

Figuur 14: Gemiddelde verzadigingsgraad per wegsegment op de Vlaamse snelwegen, werk/schooldagen 2017 (bron: Verkeersindicatoren snelwegen Vlaanderen 2017, Verkeerscentrum 2018 p43)

Snelweg richting	Segment	Gemiddelde verzadiging 2017 (uren/dag)
E313 Antwerpen - Luik	van Massenhoven tot Herentals-West richting Luik	10,8
E313 Antwerpen - Luik	complex Herentals-West richting Luik	9,84
E313 Antwerpen - Luik	van Herentals-West tot Herentals-Industriezone richting Luik	11,52
E313 Antwerpen - Luik	van Herentals-Industriezone tot Herentals-Oost	geen data
E313 Antwerpen - Luik	van Herentals-Oost tot Geel-West richting Luik	10,56
E313 Antwerpen - Luik	complex Geel-West richting Luik	7,68
E313 Antwerpen - Luik	van Geel-West tot Geel-Oost richting Luik	9,6
E313 Antwerpen - Luik	van Geel-Oost tot Ham richting Luik	9,6
E313 Luik - Antwerpen	van Ham tot Geel-Oost richting Antwerpen	9,36
E313 Luik - Antwerpen	van Geel-Oost tot Geel-West richting Antwerpen	9,12
E313 Luik - Antwerpen	complex Geel-West richting Antwerpen	7,2
E313 Luik - Antwerpen	van Geel-West tot Herentals-Oost richting Antwerpen	9,6
E313 Luik - Antwerpen	van Herentals-Oost tot Herentals-Industriezone richting Antwerpen	9,84
E313 Luik - Antwerpen	complex Herentals-Industriezone richting Antwerpen	8,88
E313 Luik - Antwerpen	van Herentals-Industriezone tot Herentals-West richting Antwerpen	9,12
E313 Luik - Antwerpen	complex Herentals-West richting Antwerpen	8,64
E313 Luik - Antwerpen	van Herentals-West tot Massenhoven richting Antwerpen	9,6

Tabel 2: Detailtabel verzadigingsgraad E313, werk/schooldag 2017

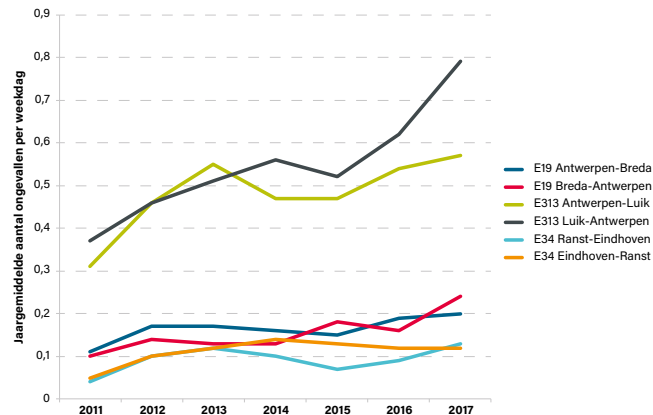
(bron: verkeersindicatoren.verkeerscentrum.be – verwerking Streekplatform Kempen)

VERKEERSVEILIGHEID: DALING VAN DE VERKEERSONGEVALLEN MET LETSEL, E313 PROBLEMATISCH

In 2016 telden de 29 Kempense gemeenten 1.594 verkeersongevallen met letsel, waarvan 21 met doden. Een aantal dat gelukkig steeds afneemt. In 2010 ging het nog om 2.097 verkeersongevallen met letsel en 27 dodelijke ongevallen. De Kempen kent in vergelijking met de andere Vlaamse streken een relatief laag aandeel verkeersongevallen met letsel, enkel de regio's in Vlaams Brabant hebben een lager aandeel. In 2016 waren er in de Kempen 3,06 ongevallen met letsel per 1.000 inwoners, in Vlaanderen was dit 3,83. Het merendeel van de ongevallen met letsel zijn auto-ongevallen 76,7% (1.023), gevolgd door 34,7% fietsongevallen (553) en tot slot 2% busongevallen (18). Vergelijken we met Vlaanderen dan zien we dat onze regio gemiddeld iets meer fietsongevallen met letsel kent dan het Vlaamse gemiddelde waar het aandeel 32,2% is.

Kijken we specifiek naar de snelwegen dan is de E313 veruit de snelweg met de meeste ongevallen, en dit in de beide richtingen. In 2017 waren er gemiddeld 0,79 ongevallen op een weekday. M.a.w. 1 dag op de 5 was er geen ongeval richting Antwerpen.

De E34 is de snelweg met de minste ongevallen die door de Kempen loopt. In 2017 was er gemiddeld 1 ongeval per 8 weekdagen.

Figuur 15: Evolutie ongevallen Vlaamse snelwegen, jaargemiddelde weekday 2017 (bron: verkeersindicatoren.verkeerscentrum.be – verwerking Streekplatform Kempen)

PENDEL: DE HELFT VAN DE KEMPENAREN HEEFT MINDER DAN EEN HALF UUR NODIG

149.191 Kempenaren verlaten de eigen gemeente en pendelen naar een andere gemeente voor hun werk (meest recent cijfer is 2015). Een steeds toenemend aantal. Een toename dat deels die te verklaren valt door een groei aan werkenden.

Vosselaar heeft van de Kempense gemeenten de hoogste intensiteit van uitgaande pendel met 92,3%, gevolgd door Baarle-Hertog (89,9%) en Oud-Turnhout (89,4%).

De Kempense gemeenten met de laagste uitgaande pendel zijn Turnhout (54,9%), Hoogstraten (60,6%) en Herentals (65,6%).

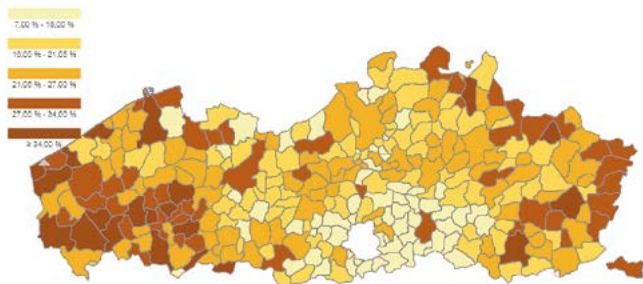

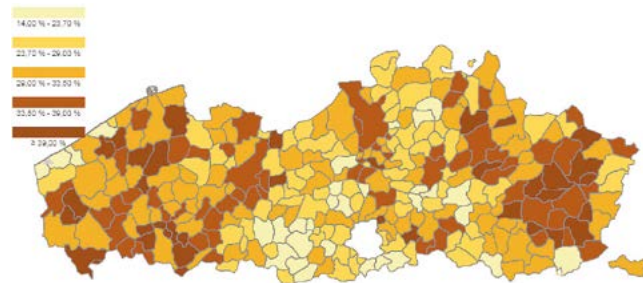

WAT IS DE PENDELTijd VAN DE KEMPENAAR?

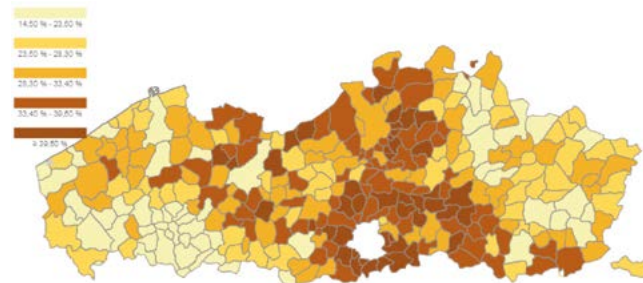
De gemeentemonitor peilt naar de tijdsduur die de Vlaming besteedt aan de verplaatsing tussen de woning en het werk of de opleiding/school. Kijken we naar de mediaan van de 29 Kempense gemeenten dan zien we dat 15% meer dan een uur besteed aan deze verplaatsing. 28% besteedt tussen een half uur en een uur aan pendel. Voor één op de drie Kempense inwoners is de verplaatsingstijd tussen de 15 minuten en een half uur en voor 23% is dat minder dan een kwartier.

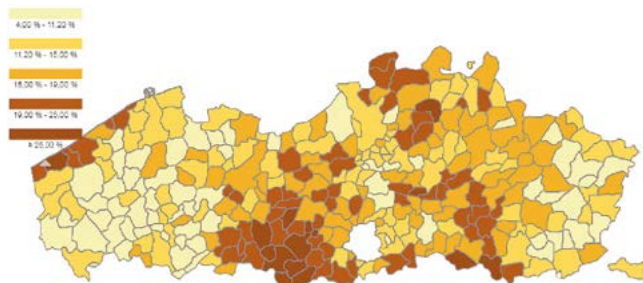
Figuur 16: Aandeel van de inwoners dat aangeeft gemiddeld 15 minuten of minder onderweg te zijn naar school of werk, 2017 (bron: Gemeentemonitor - Vlaamse overheid 2018)

Figuur 17: Aandeel van de inwoners dat aangeeft gemiddeld 15 tot 30 minuten onderweg te zijn naar school of werk, 2017 (bron: Gemeentemonitor - Vlaamse overheid 2018)

Figuur 18: Aandeel van de inwoners dat aangeeft gemiddeld 30 minuten tot een uur onderweg te zijn naar school of werk, 2017 (bron: Gemeentemonitor - Vlaamse overheid 2018)

Figuur 19: Aandeel van de inwoners dat aangeeft gemiddeld meer dan een uur onderweg te zijn naar school of werk, 2017 (bron: Gemeentemonitor - Vlaamse overheid 2018)

KANALEN: WISSELEND TONNAGEVERVOER

In de periode 2010-2017 kende het aantal ton vervoerd over het Albertkanaal een wisselend verloop. 2017 is het sterkste jaar sinds 2010 met 39.455.114 vervoerde ton. Voor de Kempense kanalen is het door de fusie van NV De Scheepvaart naar de Vlaamse Water-

weg (2015) niet mogelijk om een overzicht van de laatste 7 jaren te bekomen. Voor de periode 2015-2017 zien we een zo goed als stabiel vervoerd tonnage op deze waterwegen.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Albertkanaal	37.488.983	39.161.811	36.247.313	35.018.787	34.110.853	34.022.374	36.857.692	39.455.114
Kempense kanalen						4.106.977	4.064.552	3.915.407

Tabel 3: Evolutie vervoerd tonnage, 2010-2017 (bron: Vlaamse Waterweg, verwerking Streekplatform Kempen) en de ETS-industrie

Mobiliteit

274.436 personenwagens

Snelwegfiles

Ongevallen met letsel

Noord-Zuid Kempen

Aanzuigefect

Verkorte reistijd

Verbetering verkeersleefbaarheid

92%

fietsbezit

3,06‰

ongevallen met letsel

10%

openbaar vervoer
voor woon-werkverkeer

20-31%

vrachtovervoer op E313